

Мр Велибор Лазаревић
Београд

НИКОЛА НОВАКОВИЋ У ИСТОРИЈСКИМ ИЗВОРИМА И НАРОДНОМ ПРЕДАЊУ

Апстракт: Иако је од убиства Карађорђа прошло сто осамдесет седам година о његовом убици Николи Новаковићу из Опарића, пореклом а можда и родом из Црне Горе мало је писано. То је био и повод да се његов живот, карактер и мотиви због којих је убио Карађорђа расветле.

Кључне речи: Породица Новаковић, убиство Карађорђа, смрт Николе Новаковића.

СВЕДОЧАНСТВА О НОВАКОВИЋИМА У ОПАРИЋУ

За Николу Новаковића се у литератури наводи да је био родом из Колашина¹, по другима са Косова, а по трећима са арнаутске границе. Постоје и подаци да је он у време кад је био Вујичин пандур, ваљда привремено, био настањен у Адибеговцу² и да се тек после убиства настанио у Опарићу као незнанац за чије злодело нико није ни знао. Но ипак је то само предање и вероватно да је био настањен у Опарићу још пре убиства Карађорђа.

У арачком тефтеру села Опарића из 1831. године уписани су Павле Новаковић и његови синови Недељко и Никола.³ Занимљиво је да се у истом тефтеру неки Милован Новаковић налази до Павла Новаковића, оца Николе и Недељка те би могао бити у блиском сродству са њима. Кум тог Милована према матичним књигама манастира Каленића био је Петар Кандић из Превешта.

У књизи крштених манастира Каленића за 1843. годину која се чува у Месној канцеларији у Превешту види се да је мајци Миљојки и оцу Милети Новаковићу (у другим случајевима јавља се као Видосављевић) крштен син Мијајло. Кум је био Михајло Вуловић житељ мотрићки.⁴ Овај Милета је заправо братанац Николе Новаковића, а Недељков син.

У попису становништва 1863. године, у Опарићу је уписан Милета Новаковић (40), жена Миљојка (35), синови: Мијајло (18), Огњен (11), Милун (9), кћери: Јована (12), Анђелија (10), Јелена (3). Имали су имовину у вредности од 98 дуката и месечни приход од 9 талира.⁵

У Опарићу се поред воденице манастира Каленића 1854. године спомиње и Новаковићка воденица која је највероватније припадала овој породици Новаковић,⁶ која је и имала имовину с десне стране Каленићке реке између Опарића и Благотина и с њом се практично на североистоку граничила.

Ова воденица се спомиње и у судској парници код Суда окружија јагодинског који 5. августа 1855. године извештава Начелство окружија јагодинског „по делу парнице Манастира Калинића под заступљенијем игумана истог манастира Гн Теофила, противу Милете Новаковића, Симе Цв. Ђорђевића, Николе Новаковића, Милована Бибића и Недељка Вучићевића из Опарића због успора воденице подигнуте, има Комисија састојећа се из члена Суда овога Гн Јована Печеновића, једног деловодитеља, члена Начелства и 6 вештака у воденицама 30. овог мца изследованије на парничном месту учинити; зато Суд моли Славно Начелство да о дану излазка извести нужднога члена од своје стране одредивши, 6 вешти лица избере и о свему томе Суд овај у знању постави ради даљег поступка.”⁷

¹ По Леонтију Павловићу Никола Новаковић убица Карађорђа из Опарића родом из Колашина и Вујица Вулићевић били су кумови. (Из књиге Леонтија Павловића, Смедерево у 19. веку, Смедерево 1969). По неким старим Опарићанима он је као сиромаш био слуга и сеиз код Вујице и кад је убио Карађорђа вратио се у Опарић са платом коју је као слуга зарадио и са Милошевом наградом за убиство Карађорђа.

² Дарко Ивановић, Старо Село, Старо Село, 1988, 46

³ Архив Србије, Министарство финансија, ЗТ, Тефтер арачки 1831. године, нахија јагодинска, капетанија левачка.

⁴ Према усменом саопштењу Мирослава Ж. Симића из Драгова.

⁵ Архив Србије, Београд, Министарство финансија, округ јагодински, срез левачки, попис из 1863. године.

⁶ Архив Србије, НОЈ, ф В, р 56 и р 68/ 1854.

⁷ Архив Србије, НОЈ, ф В, р 14/1855, (стара), нова ф ИВ, р 45/1855.

Из поменутог документа сазнајемо да су ортаци у тој воденици поред осталих били и Никола Новаковић (заправо његови потомци јер је он већ пет година био мртав) и Милета Новаковић од кога је настала породица Милетића у Опарићу.

Председатељ Суда округа јагодинског Степан Катић 22. октобра 1855. године шаље Начелству округа јагодинског „пресуду у парници игумана манастира Каленића Г. Теофила противу Милете Новаковића, Симе Ц. Ђорђевића, Николе Новаковића и проч. из Опарића сбог бране воденичне поведениј изречену”⁸ с молбом да парничарима на рецепис преда.

У одговору начелника левачког среза од 12. фебруара 1856. године не спомиње се да је пресуду предао и Николи Новаковићу а осталима јесте.⁹ Ово је разумљиво јер је Никола умро још 1850. године.

ПРИПРЕМЕ И УБИСТВО КАРАЂОРЂА

Знајући да ће Карађорђе пожелети да се врати у Србију и да настави започето дело ослобађања српског народа од Турака, књаз Милош, плашећи се да му овај не преотме власт припремао се да га небратски дочека. Покушавао је преко Вујице Вулићевића и других и да га домама у Србију како би га се отарасио. Знајући да ће највероватнији правац његовог повратка бити преко Дунава и Смедеревске нахије, Милош је сву пажњу усмерио у том правцу. Код Вујице је за пандура поставио свог најповерљивијег човека Николу Новаковића који је имао задатак да пази како на Вујицу тако и на долазак Карађорђа.

Према Константину Ненадовићу књаз Милош је прорачунао „да ће само чрез Вујицу као пријатеља Кара-Ђорђевог отрести се моћи Кара-Ђорђа, и да кад он дође у Србију, да ће се тако прво Вујици јавити! Па за ту цел он је за раније на местио код Вујице у службу пандура Николу Новаковића кивног непријатеља Карађорђевог и дао му потајну заповест шта да ради ако дође Кара-Ђорђе и ако Вујица не јави му за долазак његов? Дао му је да убије и Кара-Ђорђа и Вујицу”.¹⁰

Карађорђе је прешао у Србију преко Дунава на Раму 29. јуна 1817. године на Петровдан, а скелехија је био старовлашки кнез Максим Рашковић родом из села Штиткова. Те вечери се састаје са Вујицом на гробљу у Великој Плани. У саму зору Карађорђе оде пред колибу Драгића Војкића у лугу села Радовања. Вујица из Велике Плана оде у Паланку и пошаље свог секретара Анту Протића да јави Милошу да је Карађорђе дошао и да жели да се са њим састане ради општег устанка на Турке. Књаз Милош 7. јула 1817. године наређује Вујици преко Павла Сретеновића Лисовића да убије Карађорђа и његову главу пошаље у Београд. Са Лисовићем испрати и одабране момке, кабадахије зликовачке нарави којима је био увек окружен и који ће, уколико Вујица не изврши заповест, ликвидирати и Вујицу и Карађорђа.¹¹

С друге стране Милош о доласку Карађорђа упознаје и Али-пашу Марашлију у београдском граду, који видевши у Карађорђевом доласку опасност за себе и Турке обећава Милошу ако треба и педесет хиљада Турака да убије Карађорђа. Милош уз сагласност везира Али-паше спреми још својих кабадахија и хиљаду пашиних делија да ако Вујица не заврши налог то они учине.¹²

Карађорђе је по Вујичином савету преданио у колиби на трлу Драгића Војкића, а увече на трлу Јована Буковичког код воде Доћана у Ахибеговцу. Кад је Вујица добио налог да ликвидира Карађорђа он га врати у село Радовање на трлу Драгића Војкића где је било најзгодније да то дело изврши.¹³

⁸ Архив Србије, НОЈ, ф В, р 14/1855. (стара), нова ф IV, р 45/1855.

⁹ Архив Србије, НОЈ, ф В, р 14/1855. (стара), нова ф IV, р 45/1855.

¹⁰ Константин Н. Ненадовић, Живот и дела великог Ђорђа Петровића Кара-Ђорђа, врховног војводе ослободиоца и владара Србије, живот његови војвода и јунака као градиво за србску историју од године 1804. до 1813. и на даље сабрао, написао и издао Константин Н. Ненадовић Краљев. Срб. Артиљерије Капетан у пензији, у Бечу, у Штампарији Јована Н. Вернаја, 1883, 453.

¹¹ Лисовић „писмо Вујици однесе, и пошто му таково преда, све му устмено искаже шта му Милош заповеда, као и то да он са пандуром његовим Николом Новаковићем убије Кара-Ђорђа. После тог Сретеновић позове Николу на страну те и њему каже заповест од Милоша, па се онда врати у Паланку да исчекује извршење убиства.” (Константин Н. Ненадовић, Живот и дело..., књ. ..., 463).

¹² Константин Н. Ненадовић, Нав. дело, 456.

¹³ Константин Н. Ненадовић, Нав. дело, 456-457.

То је било уочи Светог Аранђела Гаврила 12. јула 1817. године. Ту у први мрак му се придружује и Вујица са момцима. „Он се одмах са Господаром Ђорђем одвоји и оде у моју колебу - причао је по Ненадовићу Драгић Војкић. Но један од Вујичини момака по имену Никола Новаковић испречи се на мене и увативши се за јатаган оштро ми ал потишим гласом рече: Уклони се Влау с тим твојим кучетом–дететом–одавде, јер ћу вам сад спискати за душу.”¹⁴ Драгић потом са сином одлази да ноћи под неким грмом, а Вујица је с Карађорђем у колиби Драгићевој вечерао. Карађорђу је, као да је предосећао зло, било мучно и да једе и да пије. На нуткање Вујичино он изговара: „Остави брате (...) баш ми ту-показујући руком под грло-застаје, што не могу да гледам оног пса-манувши главом на Николу Новаковића који се био споља на колебу наслонио-он нешто ружно погледа.”¹⁵

После притворног разговора са Карађорђем, Вујица се покрива ћурком и прави се да спава и прати кад ће Карађорђе заспати. Тек ујутру Карађорђе заспи наслонен на дебло границе, а његов момак Наум Крнар је крај њега будан чувао стражу. Никола Новаковић је пак кроз прошће мотрио прилику кад ће моћи Карађорђа секиром да убије, јер се сматрало да га куршум не бије.

Како је изгледало крваво позориште „у свету Недељу, 13. Јула 1817. године у зору на светог Аранђела Гаврила летњег, кад је Кара-Ђорђе заспао-пише Ненадовић-изије Наум из колебе, и оде на поточић на подножју исте колебе близу текући, да се умије, и да са извора за свога Господара фришке воде у тиквици завати и донесе. Тад крвник Никола Новаковић кроз колебу смотри да је Кара-Ђорђе на дрво наслонивши се заспо, и да се Наум у колеби не налази, уграби ту прилику, па несмедне му с`очију ударити; с`десне стране полако измакне два три прошца од колебе, промоли се у исту, и из прека замане пустник, и великом секиром лупи Кара-Ђорђа сечимице од самог рамена у врат до котлаца, и сикиру у врату од стра грчевито из руку испустивши клети, остави! - Кара-Ђорђе како је седећи спавао, и преко крила сабљу имао, и десном је руком за балчак-ручник држо, до пола је из суче, појми да устане клоне и мртав падне! Никола живо упадне у колебу, јатаганом главу му отсече, па истрча напоље, счепа дугу пушку нанишани, скреше и верног Наума Крнара умивајућег се на потоку убије; с`трчи на поточић, главу и њему одсече и у колебу је донесе”.¹⁶

Војвода и повереник Карађорђев Вујица Вулићевић који „се покрио био ћурком и по глави, као да очима својим негледа, грозно позорије које се извршује над својим Вождом, пријатељем и Господаром, ко га је на вери имао! Сав по ћурку попрскан врелом крвљу свог Вожда-на пуцањ пушке, тргне се као из сна и види у колеби близу себе обезглављено дрктајуће тело Кара-Ђорђево, из кога врела крв шиба и пуши се! - Јадовито укне! и сузама лице своје облије! брже скочи и напоље из колебе истрчи, сав с`буњен као у лудилу, једва рекне, те му убица из колебе обоје бисаге изнесе, у којима су се новци и ствари Кара-Ђорђеове налазиле; и каже том свом крволочком момку, да он посечене главе и проче све ствари које ту заостају покупи и да за њим у Паланку донесе. А он Вујица те обоје бисаге баци на коња, у седне и остави то крваво и грозно разбијаште, и као бесомучан горко јадикуюћи и проклињајући Милоша, одјури у Паланку где су га послати егзекутори Милошеви чекали. Како дође, јави Павлу Лисовићу да је убиство над Кара-Ђорђем извршено-и преда му обоје бисаге, у којима нађу 4.000 дуката, орден Кара-Ђорђев са Лентот крстом, и златну колајну, с којим га је Цар Руски обдарио био. Више Руски медаља за Србске Војводе, поред тога неколико барјака Србске народне боје, његово Вождовско одело са калпаком и перјаницом, план за обште ратовање, и нека писма. Утом стигне и убица Никола Новаковић са главама, сабљом Кара-Ђорђевоом коју му је Руски Цар Александар „још кад је у Србији ратовао подарио, с`надписом: *Защитнику Православнија вери и отечества.* Пиштољима, оделом са њега свученим, сатом, прстеном, и неком другом поситницом. Те ствари Вујица од момка прими, брже напише писмо Милошу и по истом свом момку, убици Новаковићу, главу Кара-Ђорђеву и Наумову у зобницама тајно и најскорије напред у Београд Милошу пошље. Мало доцније за првим, крене се и Павле Сретеновић Лисовић са момцима, коме Вујица преда и оне ствари које су му доцније донете, као сабљу Кара-Ђорђеву и проче; с`писмом на Милоша у ком је описано извршено убиство

¹⁴ Константин Н. Ненадовић, Нав. дело, 457.

¹⁵ Константин Н. Ненадовић, Нав. дело, 459.

„Добро је прозрело бистро његово око-наводи Ненадовић-јер овај је склоњен да убије Кара-Ђорђа и покаје брата, који је, ал за своја зла дела, по одсуди Судској, погинуо”. (Константин Н. Ненадовић, Нав. дело 459).

¹⁶ Константин Н. Ненадовић, Нав. дело, 460.

Кара-Ђорђа с' назначењем свију ствари и новаца, које су се при Кара-Ђорђу нашле, које то Павле Лисовић прими, у Београд однесе и преда Милошу".¹⁷

Након убиства Карађорђа, по писању Ненадовића, убица Никола Новаковић није одмах напустио грозно разбојиште већ је тог јутра решио и да се погости. Тако кад је Драгић Војкић у колиби тог јутра нашао обезглављено тело Карађорђево, а код извора и Наумово и кад стаде "над Кара-Ђорђевићим телом плакати, умучка га"¹⁸ Милошев грозни извршилац убиства Новаковић, претећи му да ће га одма убити ако само писне, или ако он то ма ком, каже. Потом даље преповеда Драгић: "Закло сам два јагњета за душу и ту је тај убица крволочки момак доручково, пијо ракију и после са главама и стварима отишо, а Господара Ђорђа и онога његовог момка Наума, голе је, наге, само у гаћама кржаве оставио, све је са њи поскидао и однео".¹⁹

Из овога се види да Никола није био само зликовац него и окорели пљачкаш кад им је одећу и сваку ситницу покупио.²⁰

Као мотив зашто је убио Карађорђа наводи се „што му је овај брата осудио на смрт због кукавичлука на Делиграду".²¹

Како је протекао тај дан убиства Карађорђа у Београду описује К. Н. Ненадовић. Књаз Милош се спремао да из Београда са својим момцима и пашиних хиљаду делија крене у обрачун са Карађорђем „ал ето ти Николе Новаковића са још једним момком Павла Лисовића гди донеше главу Кара-Ђорђеву и Наумову у зубницама и пред Милоша давши му писмо Вујичино баце рекавши: "Ево ти Господару главе Кара-Ђорђеве, нећеш се више од њега бојати".²²

СУДБИНА КАРАЂОРЂЕВИХ УБИЦА

Никола је каже народно предање као награду за убиство Карађорђа од књаза Милоша добио две чизме дуката (по другима заструга) па закопао у темељ старе куће под гредом темељњачом да му служи за живота. Али деси се да је напречац погинуо те за злато нико није знао где се налази. Ту кућу после његове смрти наследи неки Турчин из Лепојевића који је по одласку Турака остао међу Србима као сладолехија и за кога се удала сестричина Николе Новаковића. Његов син Миладин Турчиновић²³ развали кућу само до греде темељњаче и однесе, али се потом предомисли па развали и здраве темељњаче и пренесе некуд а испод њих пронађе поменуто злато и обогати се.²⁴

Никола Новаковић је по предању и после Карађорђевог убиства кад се поново скрасио у Опарићу где се тада није знало шта је урадио јер је била тајна сачекивао Турке на друму Крагујевац-Крушевац и другде, убијао их и пљачкао задајући на тај начин силне проблеме у односима између српско-турских власти, због глоба које су морали да плате сељани убичиног села.²⁵ С друге стране Срби су одмах знали да је Никола и нико други злочинитељ тога јер већег зликовца од њега у својој средини нису имали.²⁶ Никола и његов брат (да ли онај што је убијен у Делиграду или што је остао код куће не зна се) су Опарићанима још од младости били познати као распуштени и необуздани опасници.

Никола Новаковић био је познат као „врло свиреп да је мећао људма руке кад је се на ког наљутио, у ступу те је ломио. Био је посве свиреп! Но кад убије Кара-Ђорђа укратко, полуди, и

¹⁷ Константин Н. Ненадовић, Нав. дело, 460-461.

¹⁸ Уђутка га.

¹⁹ Константин Н. Ненадовић, Нав. дело, 460-461.

²⁰ Да је Никола Новаковић по убиству опљачкао своје жртве говори и податак да је Карађорђе са собом у силају носио и једну сребрну кашику коју је он по убиству „узео себи, и она је некако дошла у манастир Каленић јагодинске нахије. Она није велика и овално је округла; с ном је Карађорђе увек јео, с ном погинуо и данас с ном калуђери у манастиру Каленићу народ причешћују". (Константин Н. Ненадовић, Нав. дело, 481).

²¹ Дарко Ивановић, Старо Село, Старо Село 1988, 46.

²² Константин Н. Ненадовић, Нав. дело, 461.

²³ Пошто је био без деце посинио је неког Милована Милутиновића из Каленићког Прњавора који и сад има потомке у Лепојевићу.

²⁴ Казивали Предраг Педа Стевановић (1929) из Опарића и Љубодраг Бркић (1930) коме је то приповедао пријатељ Драгомир Брашић (1888-1962) из Опарића.

²⁵ Кажу да је опљачкао неког Турчина трговца на путу између Калудре и Пољне због чега су се сељаци побунили и протерали га из села. Он, да би избегао српске и турске потере, по обичају крене са два коња на којима се смењивао да би лакше избегао потери и склони се код сестре у Жупу.

²⁶ Казивали Драган Вучићевић (1937) из Опарића и Љубодраг Бркић (1930) коме је то приповедао пријатељ Драгомир Брашић (1888-1962) из Опарића.

више времена у лудилу је био. Једанпут докопа се коња и пође својој тетци у Жупу, и хтене преко реке Расине да пређе, гди с коња у воду падне; вода га однесе у јаз воденични и јазом до под воденицу, гди је воденични точак западне који сав смрвљен буде. Никола био удовац а имао је сина и једну ћер, девојку од 16 година; Николин син ускоро падне у неку болест коју је више година боловао и у ранама распадо се, и потом умро. А Николина ћи кажу да је, биће баш овога дана на Аранђеловдан кад јој је отац Кара-Ђорђа убио, полудила и она је више година живила и нацивила и брата и оца па је увек вавек догод живила излазила после поноћи око два сата на селско опаришко гробље, па кукала и запевала докле не сване, а потом се мирно кући враћала, и тако је и свој живот скончала; и та се кућа сва угасила да никога ниједне душе више од Николиног рода нема, кажу да су му врата куће глоговим коцем затворена”.²⁷

Изгледа да су га Срби због злодела 1850. године кад је пострадао били протерали из Левча, или надали потеру за њим те се он по једном народном предању склонио код сестре у Жупу,²⁸ а по другом код сестре удате у Коњусе код којих се често скривао од потера па кад се враћао од њих неки Срби за време уставобранитеља који су знали правац његовог кретања подсекли су мостић преко кога је морао да пређе на дубоком потоку Коњушаку и он је ту пропао и тешко пострадао.²⁹ Коњи су сами отишли у Опарић по чему су његови закључили да је пострадао, потражили га, нашли и превезли у Опарић, где се уочи смрти исповедио јеромонаху каленишком Макарију.³⁰

У Протоколу умрлих цркве Светог Ваведења манастира Каленића који се сада чува у Месној канцеларији у Превешту уписан је упокојени: „Раб Божји Никола Црногорац житељ опаришки исповедав прежде согрешенија своја јеромонаху Макарију Јеремићу пароху цркве ваведењске в. м. Каленић суштија и причастив сјатих тајни престависја месеца маја дне 29 лета предположенаго и погребесја в земљу месеца и дне под летом постављенаго во гробје через мене јереја Сава Поповића пароха милутовачког”.³¹ Сахрањен је 30. маја 1850. године, не пише где, али по свему судећи у Опарићу.

Пошто су тада уставобранитељи-следбеници Карађорђевића били на власти по народном казивању они нису дозволили да се сахрани у сеоском гробљу већ у Лештаку у парцели свог сестрића Радисава Миленковића из Опарића, а која је некад припадала Новаковићима. Потом га је сестра удата у данашње Миленковиће ископала и пренела у сеоско гробље (ваљда после 1858. године када је кнез Милош дошао поново на власт) и обложила му велики крстолики спомен од барског камена без натписа³², који је необичан и по својој величини за оно време и по томе што је рађен од барске сиге, а не од беловодског пешчара као што је остало спомење. Око њега су касније сахрањивани потомци његовог брата Недељка - Милетићи, потекли од Милете Недељковића.

Отворено је питање зашто је на његовом опелу чинодејствовао ненадлежни парох Сава Поповић из Милутовца, да ли каленички нису могли или нису хтели или је пак Саву довела Николина сестра која је била удата негде на подручју комаранске парохије у Темнићу.

²⁷ Константин Н. Ненадовић, Нав. дело, 473.

„Непосредни убица Никола Новаковић вероватно није имао племениту врлину кајања, пошто је извршио освету убијеног брата. За њега се извесно зна да је после тога полудео и дуго био у лудилу. Удавио се у Расини павши са коња”. (К. Ненадовић, Живот и дело великог војда Карађорђа, ..., 473).

Постоји и једна прича да је пострадао у воденици, ваљда својој, самлела га на Каленичкој реци негде више Опарића.

²⁸ По Владимиру Димитријевићу Никола Новаковић је „пошао према Будиловини, месту свог рођења, али је упао у реку и вода га је однела под точак воденице, где је, поломљених костију издахнуо. Сахрањен је без белега на гробљу у Опарићу”. (Владимир Димитријевић, Карађорђе и његов народ, Наш траг, часопис за културу, тематски број 1, 2003, година десета, Друштво Траг, Велика Плана, стр. 17-18).

Ова теза не може опстати због тога што је питање да ли је на том путу према Будиловини било неког човека који би препознао Николу Новаковића и мртвог га довезао у Опарић.

²⁹ Казивао Миодраг Милетић (1914) из Опарића. Записао Велибор Лазаревић 1992. године. Неће ипак бити да је он ту преминуо већ је умро у Опарићу где се по белешци у књизи умрлих манастира Каленића исповедио, уколико тај детаљ није грешком тако наведен.

³⁰ Протокол умирајућих, Манастир Каленић, Храм Ваведенија Пресвете Богородице од 23. априла 1848. почет и вођен до 1853. године, стр. 112.

³¹ Протокол умирајућих, Манастир Каленић, Храм Ваведенија Пресвете Богородице од 23. априла 1848. почет и вођен до 1853. године, стр. 112.

³² Казивао Љубодраг Бркић (1930) из Опарића коме је то приповедао пријатељ Драгомир Брашић (1888-1962) из Опарића.

Ни судбина других виновника Карађорђеове смрти није била боља: „Вујица Вулићевић је ослепео на једно око и умро од живих рана. Милош Обреновић је био протеран из Србије, а син му је убијен”.³³

СТИЦАЈЕМ ЧУДНИХ ОКОЛНОСТИ Никола је умро 29. маја у исти дан када ће 1868. године у Кошутњаку бити убијен кнез Михајло, а 1903. године од стране групе официра-завереника тог датума ће бити убијени и краљ Александар и Драга Обреновић.

Резиме

Никола Новаковић из Опарића, пореклом из Колашина у Црној Гори, због освете убијеног брата а по наредби Милоша Обреновића и посредовањем војводе Вујице Вулићевића убио је 26/13. јула 1817. године у Радовањском лугу крај села Радовања на трлу Драгића Војкића бившег војводе српског народа Карађорђа Петровића и његовог момка Наума Крнара.

Никола се потом повратио и живео у Опарићу на свом имању дозлогрдивши својим злочинима и Турцима и Србима у Левчу због којих је морао често да се уклања из завичаја. По највероватнијем народном предању при једном таквом путовању се са намерно ослабљеног моста стровалио у поток Коњушак између Коњуха и Селишта и пострадао 29. маја 1850. године и сутрадан сахрањен на свом имању у Опарићу, највероватније што је тадашња власт у време уставобранитеља - Карађорђевићеваца породици ускратила право да буде сахрањен на сеоском гробљу што је учињено накнадно тек по доласку Милоша Обреновића по други пут на власт.

По народном веровању породице Николе Новаковића, Вујице Вулићевића и Милоша Обреновића трпеле су ударце судбине због убиства Карађорђа и да су због тога изумрле у чему је српски народ препознао Божију казну.

³³ Владимир Димитријевић, Карађорђе и његов народ, Наш траг, часопис за културу, тематски број 1, 2003, година десета, Друштво Траг, Велика Плана, стр. 18.

По предању онемоћали Вујица Вулићевић је по повратку из Стамбола, малте не као просјак, оронулог здравља долазио на коњу код свог саборца Живана Павловића Павличића у Белу Воду код Крушевца и ту као и свуда наилазио на презир и понижења. (Казивао Стеван Живановић рођ. 1905. године из Беле Воде).